

Samordnet areal- og transportstrategi for Osloregionen.

Status for oppfølging, juni 2010

Forslag til vedtak:

1. Styret tar statusrapport om oppfølging av samordnet areal- og transportstrategi for Osloregionen til orientering.
2. Styret ber om at det utarbeides et forslag til prosess og framdrift for samarbeidsalliansens arbeid inn mot NTP 2014-2023
3. Styret ber om at det utarbeides en vurdering av hvilke særskilte utfordringer og tiltak knyttet til oppfølgingen av Osloregionens ATP-strategi som samarbeidsalliansen bør fokusere på i forbindelse med arbeidet inn mot NTP 2014-2023
4. Forslag til prosess og vurdering legges fram til styrets møte 30. november.

Saksfremstilling:

I sitt møte 27. april fattet styret vedtak om at:

"Sekretariatet legger frem en rapport til styrets møte 7. september med en oversikt over status for gjennomføring av Osloregionens prioriterte tiltak i ATP- strategien."

Vedlagt denne saken er en statusrapport for oppfølging av mål og strategier vedtatt i forbindelse med samordnet areal- og transportstrategi for Osloregionen. Ambisjonen for arbeidet med rapporten har vært å gi styret en helhetlig men kortfattet oversikt over hvor langt man er kommet.

Osloregionens ATP-strategi inneholder tre overordnet strategipunkter:

1) Vekstkraften i Oslo skal utnyttes til beste for Osloregionen. Vekst i andre delregioner skal kunne avlaste vekst i Oslo som skaper problemer. Slik balansert vekst skal kunne skje ved en bolig- og næringsutvikling knyttet til de viktigste transportaksene for jernbane og veg. Utbygging bør konsentreres til byer og tettsteder. Grønne korridorer mellom dem skal opprettholdes.

2) Det skal legges til rette for en flerkjernet utvikling av Osloregionen med mest mulig selvstendige byer og tettsteder med bosteder, arbeidsplasser, handel, service og kulturaktiviteter i urbane sentra. Samspillet med landdistriktene skal ivaretas.

3) Utbyggingsmønsteret skal ta utgangspunkt i raske, skinnegående kollektivmidler med stor kapasitet samt et godt vegsystem med god fremkommelighet for kollektivtrafikken.

Disse overordnede strategipunktene er konkretisert og detaljert gjennom formuleringen av to

delstrategier (jfr vedlegg):

Delstrategi for by-/tettstedsutvikling og arealbruk

Kursendringer i by og tettstedsutvikling er langsomme prosesser, og fysiske resultater av strategiske føringer vil vanskelig kunne observeres i marken allerede innen et to-årsperspektiv. Rapporteringen innen dette området er av denne grunn avgrenset til en oversikt over gjennomførte eller igangsatte prosesser innen regional og samordnet kommunal planlegging som følger opp Osloregionen ATP-strategi.

Delstrategi for utvikling av transportsystemet

Det er i delstrategien for utvikling av transportsystemet at det i særlig grad er formulert konkrete føringer i forhold til gjennomføring av prosjekter og tiltak. I tråd med styrets bestilling er det derfor denne delstrategien som er gitt hovedfokus i denne rapporteringen. Delstrategien består av 9 punkter, og det gis en kortfattet oppsummering av status for hvert av disse punktene.

Statusrapporteringen er i hovedsak sammenstilt på grunnlag av mer detaljerte notater og innspill fra Osloregionens delregioner samt Oslo og Akershus og Østfold fylkeskommuner. Disse ligger som vedlegg til rapporten.

Vurderinger knyttet til statusrapporten

Strategien har hatt effekt.

Rapporten synliggjør at samordnet areal- og transportstrategi for Osloregionen, og prosessen knyttet til arbeidet med den, har hatt en betydelig effekt. Internt blant samarbeidsalliansens medlemmer har strategien hatt god forankring og den er fulgt opp gjennom regional og samordnet kommunal planlegging og i overordnede strategiprosesser. Strategien har også fungert som et godt grunnlag for dialogen med statsetatene og andre viktige aktører. Av rapporten fremgår at det fra statlig nivå er satt i gang en rekke konkrete planarbeider og prosjekter i tråd med strategien. Disse er knyttet til tiltak av stor betydning for utviklingen av transportsystemet i Osloregionen.

Fremdeles viktig å synliggjøre behovet for prioritering av statlige samferdselsinvesteringer til regionen.

Rapporten synliggjør også hvor mye som gjenstår og at det er langt fram når det gjelder konkret gjennomføring. Oslo og Osloregionen er navet i det nasjonale transportsystemet og det er viktig for hele landet at navet fungerer godt. En hovedhensikt med å utarbeide en samordnet areal- og transportstrategi for Osloregionen var å synliggjøre behovet for høyere prioritering av statlige samferdselsinvesteringer i regionen. Rapporten tilsier at samarbeidsalliansen må jobbe videre for å sikre statlige fokus på framdriften i viktige prosjekter i Osloregionen. For regionen er det viktig å få fram at det er positivt med økt vedlikehold, men at dette ikke må gå på bekostning av planlagte investeringer. Det er også viktig å få aksept for at det kan tas i bruk nye prosjektfinansieringsformer som kan bidra til å redusere kostnader og gjennomføringstid.

Utvikling av transportsystemet og en flerkjernet Osloregion er avgjørende for en bærekraftig utvikling av Osloregionen.

Osloregionen står overfor betydelige vekstutfordringer. Uten utbygging av et velfungerende transportsystem basert på skinnegående transport vil forutsetningen for å utvikle Osloregionen til en flerkjernet region svekkes vesentlig. Også statlig vilje til å foreta prioriteringer som legger til rette for tett utvikling av regionens knutepunkter og tettsteder er en forutsetning for flerkjernet utvikling av Osloregionen. Lykkes man ikke med en flerkjernet utvikling svekkes Osloregionens muligheter til å håndtere den betydelige veksten på en bærekraftig måte.

Fokus på arbeidet inn mot Nasjonal Transportplan

Innen samferdsel og transport vil det pågående arbeidet med rulleringen av Nasjonal Transportplan (NTP 2014-2023) være den viktigste prosessen for samarbeidsalliansens dialog med og påvirkning overfor staten. I NTP-prosessen forventes rapport fra fase 1, statsetatenes utredninger, å foreligge allerede i januar 2011. I arbeidet inn mot NTP 2014-2023 vil det være av stor betydning at samarbeidsallianser makter å fortsatt stå fast på og fronte de felles prioriteringer av tiltak som ligger i samordnet strategi for areal- og transport i Osloregionen. Samtidig kan det være behov for å vurdere om det er særskilte utfordringer og tiltak knyttet til strategien som samarbeidsalliansen bør sette ekstra fokus på inn mot denne rulleringen. For å bidra til størst mulig effekt bør det utarbeides et forslag til prosess og framdrift for samarbeidsalliansens arbeid inn mot NTP 2014-2023